

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۴۱۴

فکر

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۳۱۳، «فند» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «فند» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «فند» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۳۱۳
ریشه	فند
تعداد تکرار	۱۶
تعداد مشتقات	۱۰
تعداد ریشه مرتبط	۸۹

فهرست مشتقات

۱. أَفئِدَةٌ (۲)	۲. أَفئِدَتُهُمْ (۱)	۳. أَفئِدَتُهُمْ (۱)	۴. أَفئِدَتُهُمْ (۲)
۵. الأَفئِدَةُ (۴)	۶. الأَفئِدَةُ (۱)	۷. الفُؤَادُ (۱)	۸. الفُؤَادُ (۱)
۹. فُؤَادِكَ (۲)	۱۰. فُؤَادُ (۱)		

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اخر (۱)	۱۹. جعل (۶)	۳۸. زرع (۱)	۵۶. فرغ (۱)	۷۴. ليس (۱)
۲. الله (۳)	۲۰. حمل (۱)	۳۹. سكن (۱)	۵۷. فئد (۲)	۷۵. مرر (۱)
۳. اله (۳)	۲۱. جىء (۱)	۴۰. سمع (۹)	۵۸. قرآن (۱)	۷۶. مكن (۴)
۴. امم (۲)	۲۲. حرم (۱)	۴۱. سوى (۱)	۵۹. قرء (۱)	۷۷. موسى (۱)
۵. امن (۴)	۲۳. حقق (۱)	۴۲. سئل (۱)	۶۰. قرف (۲)	۷۸. نبء (۱)
۶. انس (۱)	۲۴. حيق (۲)	۴۳. شكر (۵)	۶۱. قصص (۱)	۷۹. نزل (۱)
۷. انن (۲)	۲۵. خرج (۱)	۴۴. شىء (۳)	۶۲. قفو (۱)	۸۰. نشء (۲)
۸. اول (۲)	۲۶. ذرر (۱)	۴۵. صبح (۱)	۶۳. قلب (۲)	۸۱. نفع (۱)
۹. اوى (۲)	۲۷. ذكر (۱)	۴۶. صغو (۱)	۶۴. قلل (۳)	۸۲. هزهء (۲)
۱۰. ائى (۲)	۲۸. ربب (۲)	۴۷. صلو (۱)	۶۵. قنع (۱)	۸۳. هطع (۱)
۱۱. ابى (۲)	۲۹. ربط (۱)	۴۸. طرف (۱)	۶۶. قول (۲)	۸۴. هوى (۲)
۱۲. بنو (۱)	۳۰. رتل (۲)	۴۹. طغو (۱)	۶۷. قوم (۱)	۸۵. وحد (۱)
۱۳. بصر (۱۰)	۳۱. ردد (۱)	۵۰. طغى (۱)	۶۸. كذب (۱)	۸۶. ودى (۱)
۱۴. بطن (۱)	۳۲. رزق (۱)	۵۱. طلع (۱)	۶۹. كفر (۱)	۸۷. وذر (۱)
۱۵. بيت (۱)	۳۳. رسل (۱)	۵۲. علم (۲)	۷۰. كلل (۲)	۸۸. وعظ (۱)
۱۶. ثبت (۲)	۳۴. رضو (۱)	۵۳. عمه (۱)	۷۱. كود (۱)	۸۹. وله (۲)
۱۷. ثمر (۱)	۳۵. روح (۱)	۵۴. غنى (۲)	۷۲. كون (۶)	
۱۸. جحد (۲)	۳۶. رؤس (۱)	۵۵. غير (۱)	۷۳. لعل (۲)	
	۳۷. رؤى (۱)			

فہرست آیات

۱. {الأنعام - ۱۱} وَ نُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ نَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ
۲. {الأنعام - ۱۱} وَ لِيَضَعِيَ إِلَيْهِ أَفْئِدَةً الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَ لِيُرْضَوْهُ وَ لِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ
۳. {هود - ۱۲} وَ كَلَّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُنَبِّئُ بِهِ **فُؤَادَكَ** وَ جَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَ مَوْعِظَةٌ وَ ذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ
۴. {إبراهيم - ۳۷} رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَ ارْزُقُهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ
۵. {إبراهيم - ۴۳} مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ **وَ أَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ**
۶. {النحل - ۷۸} وَ اللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئاً وَ جَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَ الْأَبْصَارَ وَ الْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
۷. {الإسراء - ۳۶} وَ لَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَ الْبَصَرَ وَ الْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولاً
۸. {المؤمنون - ۷۸} وَ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَ الْأَبْصَارَ وَ الْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ
۹. {الفرقان - ۳۲} وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ لَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ مُجْمَلَةً وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ **فُؤَادَكَ** وَ رَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلاً
۱۰. {القصص - ۱۰} وَ أَصْبَحَ **فُؤَادُ** مُوسَى قَارِعاً إِنْ كَادَتْ لِثِيَابِي بِهِ لَوْ لَا أَنْ رَظُنَّا عَلَى قَلْبِهَا لِيَتَّكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
۱۱. {السجدة - ۹} ثُمَّ سَوَّاهُ وَ نَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَ جَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَ الْأَبْصَارَ وَ الْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ
۱۲. {الأحقاف - ۲۶} وَ لَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِيهَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَ جَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعاً وَ أَبْصَاراً وَ **أَفْئِدَةً** فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَ لَا أَبْصَارُهُمْ وَ لَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ حَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ
۱۳. {الأحقاف - ۲۶} وَ لَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِيهَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَ جَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعاً وَ أَبْصَاراً وَ **أَفْئِدَةً** فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَ لَا أَبْصَارُهُمْ وَ لَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ حَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ
۱۴. {النجم - ۱۱} مَا كَذَّبَ **الْفُؤَادُ** مَا رَأَى
۱۵. {الملك - ۲۳} قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَ جَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَ الْأَبْصَارَ وَ الْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ
۱۶. {الهمزة - ۷} الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى **الْأَفْئِدَةِ**